

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1897 1, 2, 3, 8, 13, 16, 19, 21, 25, 26, 33, 39, 40, 40¹,
48 ir 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP-19-1351(2); TAP-19-1352(2) (TAIS NR. 19-9565(2); 19-9566(2))**

2019-09-20 Nr. NV-2659

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: siekama aiškesnio, nuoseklesnio ir sistemiškesnio teisinio reglamentavimo bei efektyvesnio saugios laivybos reikalavimų laikymosi užtikrinimo - patobulinti teisinį reglamentavimą, susijusį su laivų avarijų tyrimo tvarka, įstatymo lygmeniu įtvirtinti galimybę įgaliotosioms laivų klasifikavimo bendrovėms išduoti elektroninio formato liudijimus laivams, įtvirtinti nuostatą dėl Jūrininkų registro duomenų teikimo neatlygintinai, atsisakyti laivybos inspektoriui keliamų kvalifikacinių reikalavimų detalizavimo Įstatyme, papildyti ir patikslinti nuostatas dėl 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/18/EB, nustatančios pagrindinius principus, taikomus avarijų jūrų transporto sektoriuje tyrimui, perkėlimo į nacionalinę teisę.

3. Dabartinė situacija:

- nėra nuostatų, kurios nustatytų, kokias laivų avarijas tyrimų vadovas privalo tirti, kokia tvarka priimami sprendimai dėl avarijų ir incidentų tyrimo, nenustatytas įpareigojimas tyrimų vadovui atlikti preliminarų vertinimą įvykus sunkiai avarijai;
- nenumatyta galimybė įgaliotosioms laivų klasifikavimo bendrovėms išduoti elektroninio formato liudijimus laivams;
- neįtvirtinta, kad Jūrininkų registro duomenys teikiami neatlygintinai;
- esminį poveikį locmano veiklai darantys draudimai ir ribojimai nėra įtvirtinti įstatymo lygmeniu, nenustatytas locmano liudijimo galiojimo laikotarpis;
- neįtvirtinta nuostata, numatanti terminalų, kuriuose vykdomi biriųjų krovinių, išskyrus grūdus, pakrovimo į sausakrūvius laivus ir iškrovimo iš jų darbai, atitiktį susisiekimo ministro nustatytiems reikalavimams;
- nenumatyti įmonei vykdyti povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje draudimo pagrindai ir tvarka.

4. Projekto esmė:

- patikslinti laivo avarijos ir incidento sąvokas, kadangi pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą pastarosios neatitinka Direktyvoje įtvirtintų sąvokų; įtvirtinti Įstatyme su laivų avarijų klasifikavimu susijusias sąvokas; nustatyti, kokių rūšių laivų avarijas privalo tirti laivų avarijų tyrimų vadovas, kokia tvarka priimami sprendimai dėl avarijų ir incidentų tyrimo. Be to, kaip numatyta Direktyvoje, nustatyti įpareigojimą laivų avarijų tyrimų vadovui atlikti preliminarų vertinimą įvykus sunkiai avarijai, taip pat papildyti Įstatymą nuostatomis dėl laivų avarijų tyrimo metu surinktos informacijos naudojimo tik saugos tyrimo tikslais;
- numatyti galimybę įgaliotosioms laivų klasifikavimo bendrovėms išduoti elektroninio formato liudijimus laivams (liudijimai būtų gaunami greičiau bei praktiškesniu būdu). Įstatyme įtvirtinti įgaliojimų pripažintosioms organizacijoms suteikimo, suteiktų įgaliojimų laikino sustabdymo, panaikinimo ar sustabdymo panaikinimo pagrindus;
- atsisakyti jūrininkams išduodamų dokumentų rūšių detalizavimo įstatymo lygmeniu;

- Jūrininkų registro duomenis teikti neatlygintinai;
- atsižvelgiant į tai, kad locmano liudijimo galiojimas yra terminuotas (tai numatyta ir Tarptautinės jūrų organizacijos asamblėjos 2004 m. kovo 5 d. rezoliucijoje Nr. A.960(23)), siūloma nustatyti, kad locmano liudijimas išduodamas 5 metų laikotarpiui, o suėjus minimam terminui locmanas, norėdamas gauti naują liudijimą, privalo įrodyti atitiktį susisiekimo ministro nustatytiems reikalavimams;
- atsisakyti laivybos inspektoriui keliamų kvalifikacinių reikalavimų detalizavimo Įstatyme, įtvirtinti įgaliojimą juos nustatyti susisiekimo ministrui;
- papildyti Įstatymą dėl papildomų reikalavimų įmonėms, siekiančioms vykdyti ar vykdančioms biriųjų krovinių, išskyrus grūdus, pakrovimo į sausakrūvius laivus ir iškrovimo iš jų darbus, siekiant užtikrinti Direktyvos 2001/96/EB, nustatančios sausakrūvių laivų saugaus pakrovimo ir iškrovimo suderintus reikalavimus ir tvarką bei atsižvelgiant į Europos jūrų saugumo agentūros vizito, vykusio 2018 m. gegužės 21–25 d., metu nustatytus trūkumus (vizito metu nustatyta, kad „Lietuva neužtikrino, kad specialiai nepritaikytuose sausakrūviuose terminaluose nebūtų pakraunami ar iškraunami sausi birieji kroviniai, taip pat nebuvo jokių prieinamų objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad į Lietuvos jūrų laivybos institucijų atliktas pradinės ir reguliarios sausakrūvių terminalų patikras buvo įtraukti visi Direktyvos reikalavimai“);
- patikslinti reikalavimus, keliamus įmonėms, siekiančioms vykdyti povandeninius techninius darbus jūrų uostuose ir jūroje.

5. Derinimas:

- derinta su Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų, Socialinės apsaugos ir darbo, Švietimo, mokslo ir sporto, Vidaus reikalų ministerijomis, Europos teisės departamentu, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos transporto saugos administracija, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Lietuvos laivų savininkų asociacija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu;
- Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Vidaus reikalų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo;
- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas išvados dėl Įstatymo pakeitimo projekto nepateikė;
- Su Lietuvos laivų savininkų asociacija ir VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija Įstatymo projektas suderintas darbo tvarka;
- atsižvelgta į Lietuvos transporto saugos administracijos, Europos teisės departamento pastabas;
- Dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (siūlo suvienodinti sąvokų apibrėžtyse vartojamus terminus, nusakančius žalą žmogui), Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (siūlo Projekto nuostatas papildyti vadovaujantis Licencijavimo pagrindų aprašu) ir Teisingumo ministerijos (turėtų būti apibrėžti esminiai laivybos inspektoriams taikomi reikalavimai) pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma. Teisingumo ministerijos pastabos, susijusios su laivų avarių tyrimu, suderintos darbo tvarka.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturi.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą teikti svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas